

رہیافت تطبیقی بہ منابع معرفتی از مکتب حلہ (ابن ابی جمهور احسائی) تا مکتب اصفہان (ملاصدرا)

رضا رضازادہ^۱، سمیہ منفرد^۲

چکیده

ابن ابی جمهور احسائی بہ قصد سازگاری میان کلام (معتزلی و اشعری)، فلسفہ (مشائی و اشراقی) و تصوف با تأثیر از متفکران مکتب کلام فلسفی حلہ «رہیافتی تطبیقی» را برگزید و بدین ترتیب، از منظر روش شناختی، راہی متمایز را ترسیم کرد کہ با فاصلہ حدود دو سده پس از این بہ مکتب حکمی اصفہان پیوست. هدف اصلی این جستار کندوکاو در برخی زمینہ‌ها در باب تطبیق دستاوردهای سہ منبع معرفتی عقل، کشف و وحی در متن و بطن جریانات اندیشہ عقلی شیعی از یکسو و سپس بسط دامنه آن تا مکتب اصفہان (و بطور مشخص حکمت صدرایی) از سوی دیگر است. برای دستیابی بہ این هدف، ابتدا میکوشیم تا بہ بررسی نقش وحی، قلب و عقل بعنوان سہ منبع مهم معرفتی در معرفت‌شناسی احسائی پردازیم و در انتها ہمین نقش را بطور اجمالی و مقایسه‌یی در حکمت صدرایی بررسی نماییم.

۴۱ **کلیدواژه‌ها:** ابن ابی جمهور احسائی، ملاصدرا، رہیافت تطبیقی، مکتب حلہ، مکتب اصفہان

* * *

۱. استادیار گروه فلسفہ و کلام اسلامی دانشگاه ایلام (نویسنده مسئول)؛ rezakashany@gmail.com

۲. دانشجوی دکتری فلسفہ و کلام اسلامی دانشگاه ایلام؛ somayehmonfared23@gmail.com

تاریخ دریافت: ۹۵/۱۲/۲۵ تاریخ تأیید: ۹۵/۳/۱۱

سال هشتم، شماره اول

تابستان ۱۳۹۶

صفحات ۴۱-۶۲

